

- Møte om arbeidet med mer overordna styring av lærerutdanningene

Tirsdag 10. mars 2026

• Lesekrise og lesetiltak

«Faglig trygge lærere er nøkkelen til å styrke elevenes leseferdigheter og leseglede. Lærere i alle fag og på alle trinn må vite hvordan de driver god leseopplæring og hvordan de arbeider med språk og tekst i fagene.»

Sammen om lesing

Leselyststrategien 2024-2030

• Lesing og skriving

«Å kunne lese og skrive er to av de grunnleggende ferdighetene i skolen, og ferdighetene er nødvendige redskap for å lære og for å utvikle kompetanse i fagene. Det betyr at lærere i alle fag skal støtte elevene i arbeidet med å utvikle lese- og skriveferdigheter.»

Meld. St. 34

(2023–2024)

Melding til Stortinget

En mer praktisk skole

Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.–10. trinn

• Språk, lesing og skriving

«Å kunne lese er grunnleggende for barn og unges læring, utvikling og danning og for å kunne delta i videre utdanning, i arbeidslivet og i samfunnet. Å lære å lese og skrive har sterk sammenheng med å kunne språket man skal lese på og utviklingen av ordforrådet.»

Fra mandatet til den regjeringsoppnevnte
Lesekommisjonen

20 år med grunnleggende ferdigheter – i lærerutdanningene

Før 2010: Alle allmennlærere for trinn 1–10 hadde norsk, matte og obligatorisk lese-, skrive- og matematikkopplæring i utdanninga.

Fra 2010: Alle grunnskolelærere skal ha kompetanse i grunnleggende ferdigheter. Norsk og matte er obligatoriske fag på utdanninga for trinn 1–7, men ikke for trinn 5–10.

Framtidas lærerutdanning: Bare utdanninga for trinn 1–4 skal gi studentene kompetanse i grunnleggende ferdigheter, og bare denne utdanninga skal ha norsk som obligatorisk fag?

• Alle lærere er språklærere

Barnehagelærere skal være språklige forbilder og fremme kommunikasjon og språk gjennom blant anna språkstimulering og språkstøtte. De skal støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse.

Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Alle lærere i grunnopplæringa skal bidra til å sikre at elevene blir trygge språkbrukere, at de utvikler sin språklige identitet, og at de kan bruke språk for å tenke, skape mening, kommunisere og knytte bånd til andre. Alle lærere skal jobbe med de grunnleggende ferdighetene lesing, skriving, regning, muntlige ferdigheter og digitale ferdigheter i alle fag.

Overordna del av læreplanverket 1.2 og 2.3

Lærere i voksenopplæringa skal tilpasse opplæringa i fag slik at deltakerne kan videreutvikle de norskspråklige ferdigheter sine i arbeidet med fagene. Lærerne skal jobbe for at voksne deltakere får den faglige og språklige kompetansen de trenger for videre opplæring og deltakelse i arbeids- og samfunnsniv.

Om læreplanene for forberedende opplæring for voksne, Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse

• Språk, lesing og skriving i lærerutdanningene

Alle lærere er språklærere, leselærere og skrivelærere.

Norsk = bokmål og nynorsk.

De fleste lærerstudenter tar i dag utdanning der norsk ikke er obligatorisk, og der formalkompetanse i språk ikke blir testa.

Kompetanse i språkopplæring, leseopplæring og skriveopplæring må forskriftsfestes i rammeplanen.

● Grunnleggende forutsetninger for all lærerutdanning

Gode ferdigheter i norsk, lesing og skriving, og kunnskap om norskopplæring og lese- og skriveopplæring, er grunnleggende forutsetninger for all lærerutdanning.

Forslag til nytt tredje ledd i § 4:

«Lærerutdanning skal sikre at studentene får kompetanse til å ivareta opplæring i norsk språk, herunder bokmål og nynorsk, og til å ivareta lese- og skriveopplæring.»

Takk for
oppmerksomheten